

NETSZÓTÁR.

@-TÓL A ZUKBERGNETIG

Lexikográfiai megfontolások

Károli Gáspár Református Egyetem

2014. június 13-án

Dr. Veszelszki Ágnes
(ELTE BTK, KIM)

FELÉPÍTÉS

Aszinkron Q&A

Módszertani elvek és nehézségek

Példák a szótárból

Szinkron Q&A

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

**Honnan jött a szótár
elkészítésének az ötlete?**

Ismeretterjesztő előadások
Például: am, nm

Miért éppen

Messages

Mom

Edit

Call

FaceTime

Contact >

"What does IDK, LY & TTYL mean?"

I don't know, love you, talk to you later.

OK, I will ask your sister.

**A mai magyar lakosság
hány százaléka érti
a netszótárt?**

Több nyelvváltozat:
informatikai szaknyelv,
webmarketing, gamernyelv,
társalgási nyelv, szleng...

A könyv lezárása óta hány szócikket és mit gyűjtöttek?

Sok-sok új szó, például:
cybermobbing, Facebook Graph Search, Snapchat, swag, hashtag, YOLO (you only live once/online).
De kikerül: MSN és szócsaládja.

MÓDSZERTANI KÉRDÉSEK

NETSZÓPÁLYÁZAT

**Kommunikáció: internet és média
tehetséggondozó nyelvészeti műhely (ELTE)**

2011 tavaszán: pályázati felhívás

- az internetes/ elektronikus/digitális kommunikációhoz kapcsolódó szavak gyűjtése

több száz oldalnyi anyag: netszó-korpusz

- 1436 bejegyzés (ismétlődésekkel),
1144 külön szócikk (ismétlések nélkül)

MUNKAFOLYAMAT

- beérkezett szövegek összesítése + saját szócikkek:
~ 2000 szócikk
- források:
net, témába illő online cikkek, közösségi oldalak,
specializált blogok (pl. gamer, online marketing)
- 50-100 szócikk/hallgatói szerkesztők
- Google Dokumentum:
szinkron kooperáció, kommentárok

SZÓCIKK-SZERKESZTÉSI ALAPELVEK

- „sillabusz”: személyes egyeztetés + felmerülő kérdések alapján
- szócikk elrendezésének mintája:

szócikk címszava [kiejtés, ha szükséges, magyarul] (stílusminősítés, ha szükséges)
Főfogalom, fő kategória. Magyarázat.
1. és 2. jelentés (eredeti és átvitt). Eredete.
Példamondat. utalás a szócsaládra/jelentésmezőre

SZÓCIKK-SZERKESZTÉSI ALAPELVEK

- **címszó:**

- egy szócikkhez csak egy címszó
- kis kezdőbetűvel (kivéve ha tulajdonnév)
- igék E/3., nem főnévi igenév
(pl. *attendingelni* > *attendingel*)
- az írásváltozatok külön címszót alkotnak,
utalással a főcímszóra:
különböző írásmódú, de azonos jelentésű
szócikkeknél a magyar írásmódú a fő cikk,
az angol az utalásos
(pl.: *topic* → *topik*; *topik* [kidolgozott szócikk];
codec → *kodek*; *kodek* [kidolgozott szócikk])

SZÓCIKK-SZERKESZTÉSI ALAPELVEK

- **kiejtés:**
 - magyar átírásban
- **stílusminősítés:**
 - csak ha nagyon jellegzetes
 - pl. szaknyelvi, pejoratív (pl. *faszbúk*), humoros
- **jelentések:**
 - egyszerűen, közérthetően, nem részletekbe menve, de pontosan
- **szóeredet:**
 - eredeti szó idézőjelben, eredeti jelentése aposztrófok között
- pontos **forrás**kezelés, hivatkozások

**(TEMATIKUS) CSOPORTOK.
PÉLDÁK A SZÓTÁRBÓL**

ÚJ SZÓALKOTÁSOK, ÚJ KOLLOKÁCIÓK

- netologizmus: az internetes nyelvhasználatban keletkező, a neten előforduló neologizmusok
- *egoszörföl* 'keresőprogramban saját névre rákeres'
- *insta* 'Instagram', *instázik*
- *szkájpozás / szkájpizás* 'a Skype használata'
- *XD* [iksزدé], *ikszدézík*, *kettőspontدézík* 'nevet'
- *becsizمáz* 'felébred, ébredezik'
(*bebootol a gép* 'betölt', *boots* 'csizma')
- *Facebook-gyanús fotó*
- *lóg a neten, dob egy sms-t*

BELSŐ TAGOLÓDÁS

- **informatikai (eredetű) szókincs**
 - *szkennel, e-mail, wlan, alaplap, space, backspace, QWERTY, klikkel*
 - *kodek, béta, bágos*
- **játékosok nyelve, gamerszókincs**
(vö. Balogh Andrea)
 - *laggol, kempel, hedcsát, hent, kipörget, imba*

BELSŐ TAGOLÓDÁS

- **e-mail, levelezőlisták**
 - *emil, evél, CC, BCC, addol, csatolmány*
- **blog; fórum**
 - *komment, poszt, gasztroposzt, vlog, énblog, bloggerina, kommentbuszár, imho*
- **csetelés**
 - *BRB, CB, pill, mom, tel*
- **közösségi oldalhoz kötődő szókincs**
 - *fészkel, fácse, posztol, megpókol, tetszikel, lájkgyanús, lájkfolklór, bejelöl, letilt, blokkol, megalájk, gicalájk, teralájk*

IDEGEN (ANGOL) NYELVI HATÁS

- **angol szavak (rövidítések) átvétele**
 - eredeti írásmóddal:
task manager 'feladatkezelő', *Thx* = *Thanks* 'köszönöm'
 - fonetikus írással:
divájsz < *device* 'eszköz', *fícsör* < *feature* 'jellemző',
kapcsa < *captcha* 'ellenőrző kód'
- **tükörfordítások, kalkok**
 - teljes:
kékfog < *Bluetooth*, *adatbázis* < *data base*, *képbolt* < *Photoshop*
 - félig: *arcpálma* < *facepalm*

GESZTUSLEÍRÓ KIFEJEZÉSEK, VERBÁLIS SZMÁJLIK

arcpálma ~ facepalm

headdesk

NETSPECIFIKUS AKRONIMÁK

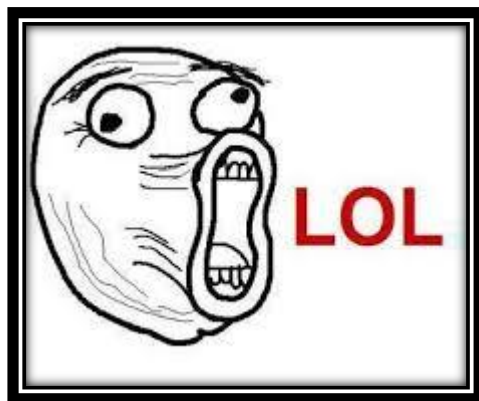
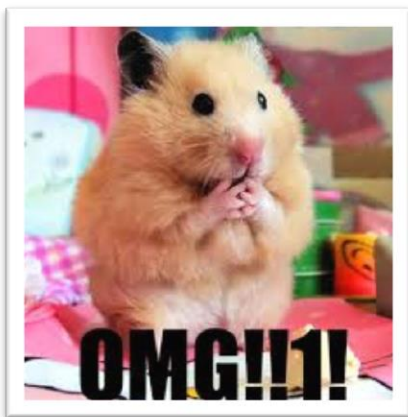
ASL = age sex location 'kor, nem, tartózkodási hely'

OMG = Oh, my God 'Ó, istenem!'

LOL = laugh out loud 'hangosan nevet'

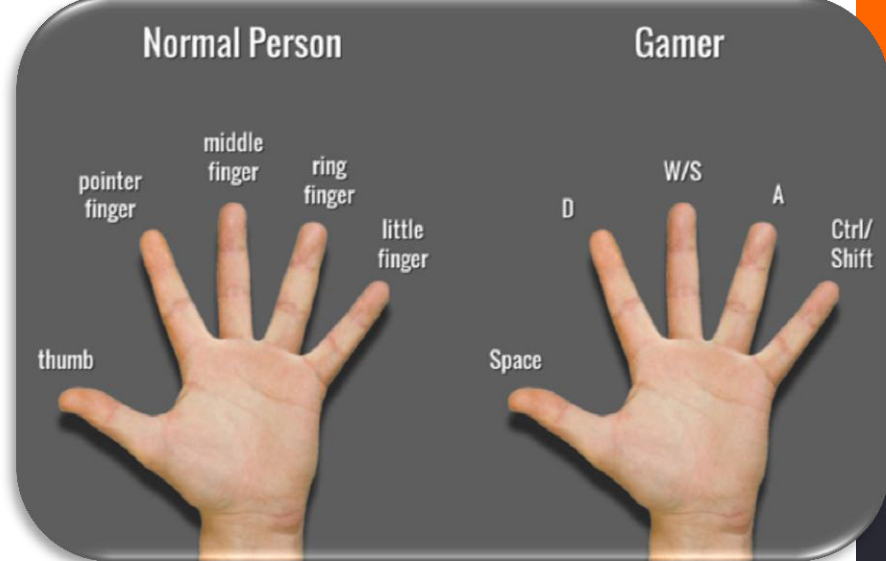
ROTFL = rolling on the floor laughing
'földön fetrengve nevet'

TLDR = too long; didn't read 'túl hosszú, nem olvastam el'

ASD

- billentyűkombináció:
játékirányításhoz
használt betűk, egymás mellett
- funkciói:
 - csetelés során a kommunikáció fenntartása,
'nem tudok mit mondani, csak nevetek rajta',
név többet szerepeljen a cseten;
unalom, felháborodás vagy döbbenet
- szóban: [áesdé] kiejtéssel, unalom, hezitálás, töltelékszó
- példa: *már tudom mit kapsz majd szülcsinapcsidra :D XD (egy kopasz török ninfo csajt) XD DDD*
:AS:AD:FASFASDF:ASD:SDA-

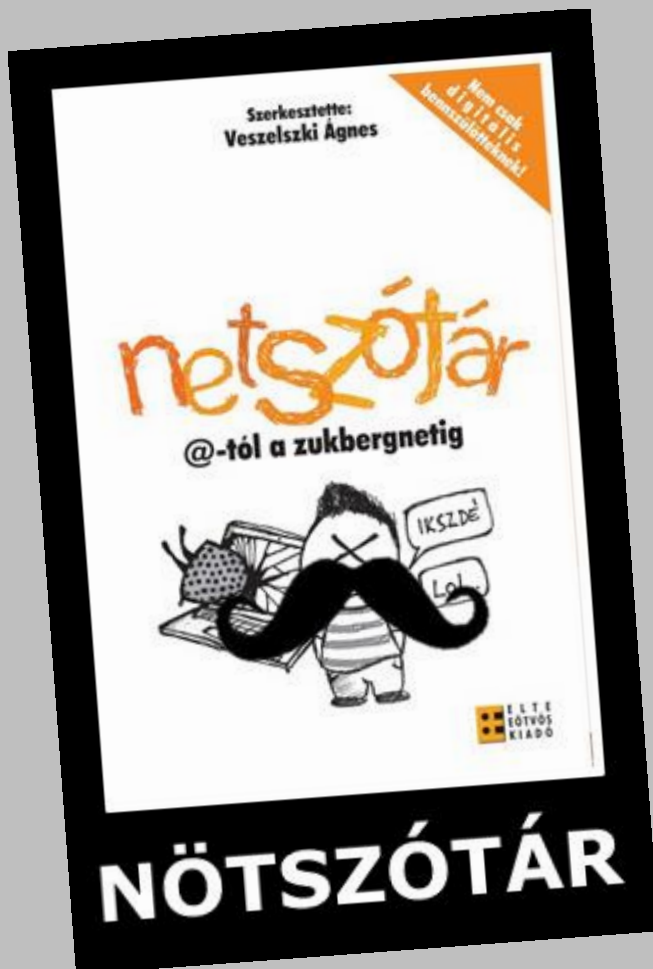

FÉSZES ŐS

- a Facebook közösségi oldalra regisztráló, a gyermekével ott kapcsolatot felvenni kívánó szülő
- az írott nyelvben létezik
- példa:
Anti szülei fészkes ősök, mindent ellenőrizni akarnak a fb-on.

HUNGAROMÉM

Veszelszki Ágnes

www.veszelszki.hu

facebook.com/netszotar

facebook.com/netesszekotet

2014

**KÖSZÖNÖM
MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!**

TESZT

Netszókvíz

https://apps.facebook.com/qbquizzes/933908/?ref2=f_asp

MIT JELENT A BECÉCÉZ IGE?

F) elektronikus levélről
másolatot küld

G) kedveskedik valakinek

H) másol – beilleszt

I) titkos e-mail másolatot küld

MI A BFF RÖVIDÍTÉS FELOLDÁSA?

D) be forever fit: maradj egészséges

E) best friends forever:
legjobb barátok örökre

F) bit for firewall:
a tűzfal alapegysége

G) boyfriends' fight:
fiúk harca a lányért

A BÚKOL SZÓ EGYIK JELENTÉSE FACEBOOKOZIK. MI A MÁSIK?

M) e-mailt küld

N) lefoglal valamit,
pl. repülőjegyet, szállást

O) olvas

Ó) szomorkodik

MIT JELENT AZ 1337 SZÁMSOR?

L) a facebookos ismerősök száma

M) egy mértékegység váltószáma

N) leetspeak,
egyfajta netes titkosírás

O) webes hibaüzenet kódja

KI A FÉSZLAKÓ?

U) a digitális hajléktalan

Ü) a Facebook alapítója,
Mark Zuckerberg

V) Facebook-felhasználó

W) madár

KI VAGY MI A LÁMA, HA NEM ÁLLAT?

Y) erőszakos, folyton nyeresre
törekvő játékos

Z) programozó

A) ügyetlen, kezdő, újonc
játékos / felhasználó

Á) vírusfejlesztő

MIT CSINÁL AZ, AKI PRIVIZIK?

E) intim dolgokat oszt meg közösségi oldalon

É) online PR-stratégiát készít

F) primitív módon viselkedik a neten

G) privát beszélgetést folytat cseten

MELYIK OLDALHOZ KÖTŐDIK A RETWEET?

V) Facebook

W) Pinterest

X) Tumblr

Y) Twitter

MIT JELENT EZ AZ EMOTIKON?

~~(,,,,...>

U) egér, patkány

Ü) mérges arc

V) nyaralás a tengernél

W) szív

MI A THX?

- K) egy fájlformátum
- L) egy új közösségi oldal
- M) egy zenekar neve:
The Hollywood Xpress
- N) köszönöm (thanks)

MIRE UTALHAT: „KÜLDJ EGY VH-T!”? KÜLDJ EGY...

I) receptet.

J) videót hanggal.

K) visszahívós sms-t.

L) vízi harcost
(számítógépes játékban).

MILYEN

A FACEBOOK-GYANÚS FOTÓ?

**Y) amit nem szabad megosztani
Facebookon**

**Z) elegáns ruhában ábrázolja
a szereplőket**

**A) nagyon jól (vagy éppen rosszul)
sikerült**

B) Photoshoppal szerkesztett

MILYEN A PVP JÁTÉKMÓD?

P) bulihangulatú (party version play)

Q) hang nélküli, csendes (volume p)

R) játékos játékos ellen
(player vs. player)

S) profi az amatőr ellen (pro vs. player)

MIT CSINÁL AZ, AKI KOPIPÉSZTEL?

A) keresőportált használ

Á) játszik

B) közösségi oldalon böngészget

C) másol – beilleszt

MI A FOTÓBOLT?

J) fotómegosztó oldal

K) képszerkesztő program

L) online képgaléria

M) webáruház

MI A GIYF RÖVIDÍTÉS FELOLDÁSA?

- O) Germany Iceland Yemen France
- Ö) Google is your friend
- P) Got it, yellow friend?
- Q) gun in your feet

AKI IKSZDÉZIK, AZ...

L) csetel.

M) játszik.

N) nevet.

O) programot telepít.

MIKOR ÍRJÁK CSETEN: TTYL?

- X) a kapcsolat megszakadásakor
- Y) elbúcsúzáskor
- Z) ismerkedéskor
- A) köszönetképpen

MIT JELENT A SZÓTÁR CÍMÉBEN A ZUKBERGNET?

V) Facebook

W) internet

X) keresőprogram

Y) receptblog

MIT CSINÁL AZ A GÉP/PROGRAM, AMELYIK BUGZIK?

O) adatokat tárol

Ö) hibásan működik

P) vírust kapott

Q) zúg

MI A NETSZÓTÁR FACEBOOK-CÍME?

← → <https://www.facebook.com/netszotar> ☆ ▾ ↻ Google

facebook Search for people, places and things

You are posting, commenting, and liking as Netszótár. @-tól a Zukbernetig —

Netszótár. @-tól a Zukbernetig

276 likes · 84 talking about this